

2012

Kaakon lasten ja nuorten kulttuuriverkosto KAAKKU TOIMINTAKERTOMUS

SISÄLLYSLUETTELO

KAAKON LASTEN JA NUORTEN KULTTUURIVERKOSTO KAAKKU	3
1. Kaakon lasten ja nuorten kulttuuriverkosto Kaakku	3
1.1. Taikalampun strategia on myös Kaakun strategia	3
1.2. Arvopohja ja tavoitteet	5
1.3. Alueelliset erityispiirteet ja toimintaympäristö	5
2. Kaakon lasten ja nuorten kulttuuriverkoston organisaatio	6
3. Tavoitteiden toteutus vuonna 2012	7
3.1. Lastenkulttuurin paikallinen ja alueellinen kehittäminen	7
3.2. Festivaalien ja tapahtumien kehittäminen	10
3.3. Monikulttuurisen lastenkulttuuritarjonnan edistäminen	14
3.4. Taidekasvatuksen kehittäminen	15
3.5. Kulttuuriperintökasvatus	17
4. Yhteistyöverkostot	18
5. Tiedotus ja markkinointi	19
6. Talous	20
7. Toiminnan arviointi ja kehittäminen	21

LIITTEET

Kaakun kulttuurikello 2012

KAAKON LASTEN JA NUORTEN KULTTUURIVERKOSTO KAAKKU

Toimintakertomus 2012

1. Kaakon lasten ja nuorten kulttuuriverkosto Kaakku

Kaakon lasten ja nuorten kulttuuriverkosto Kaakun muodostavat kaksi maakunnallista lastenkulttuuritoimijaa Etelä-Karjalan lastenkulttuurikeskus Metku ja Kymenlaakson lasten ja nuorten kulttuuriverkosto Koppa. Kaakon lasten ja nuorten kulttuuriverkosto on valtakunnallisen Taikalamppu-verkoston jäsen rahoituskaudella 2009–2013. Kaakun lastenkulttuuritoiminta ja Taikalamppu verkoston avustus jakautuu kahdelle maakunnalliselle keskukselle.

Etelä-Karjalan lastenkulttuurikeskus Metkuun kuuluvat Imatra, Lappeenranta, Lemi, Luumäki, Parikkala, Rautjärvi, Ruokolahti, Savitaipale ja Taipalsaari. Metku tarjoaa yhteistyökumppaneiden kanssa yhdessä tuotettuja tai ulkoa ostettuja lastenkulttuuripalveluita kuntalaisille. Kuntien omarahoitus hankkeelle vuonna 2012 oli 110 000 euroa ja valtionosuus 77 222 euroa, joka jaettiin omarahoitusosuuksien suhteessa Etelä-Karjalan kunnille. Mukana olevat kunnat sitoutuvat valtionosuutensa perusteella opetusministeriön antamien kehittämishankkeiden toteuttamiseen hankekaudella. Valtionosuus mahdollistaa palvelujen edullisuuden ja korkean laadun. Metkun palvelut voidaan jakaa kolmeen pääkategoriaan: Tukipalvelut, kuntalaisia palvelevat tapahtumat ja suoraan sidosryhmille tarjottavat palvelut.

Kymenlaakson lasten ja nuorten kulttuuriverkosto Koppaan kuuluvat kaikki Kymenlaakson kunnat: Kouvola, Kotka, Hamina, Virolahti, Miehikkälä, Pyhtää ja Iitti. Koppaa hallinnoi Kotkan kaupunki ja sen Lasten kulttuurikeskus LAKU. Kymenlaakson valtionosuus Taikalamppu-verkostolle annettavasta avustuksesta on myös 77 222 euroa ja vuonna 2012 Kymenlaakson kunnat rahoittivat Taikalamppuverkoston toimintaa 137 000 eurolla. Osa Taikalamppu-rahoituksesta jaetaan omarahoitusosuuksien suhteessa Kymenlaakson kunnille, osa rahoituksesta käytetään hallinnollisiin kuluihin, kuten Taikalamppu-työntekijöiden palkkakustannuksiin ja yhteiseen markkinointiin.

1.1. Taikalampun strategia on myös Kaakun strategia

Kaakon lasten ja nuorten kulttuuriverkoston toiminta perustuu valtakunnallisen Taikalamppu-verkoston strategiaan ja on jaoteltu kolmeen pääpainopistealueeseen.

Lasten ja nuorten hyvinvointi

Lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointi on yksi keskeinen näkökulma lastenkulttuuripalveluita suunniteltaessa. Kulttuurin parissa koetut elämykset ja

harrastustoiminnan tukeminen ovat yksi keino vaikuttaa yleiseen hyvinvointiin. Kulttuurin keinoin voi myös ehkäistä syrjäytymistä.

Moniammatillinen yhteistyö toteutuu Kaakun toiminnassa siten, että verkoston työntekijät ovat mukana erilaisissa sidosryhmissä ja työryhmissä, joiden tavoitteena on tuottaa yhdessä tapahtumia sekä kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluita lapsille, nuorille ja heidän perheilleen. Moniammatillisuus näkyy paitsi kuntien sisäisessä toiminnassa, myös yhteistyössä kolmannen sektorin, taiteilijoiden ja muiden eri toimijoiden kanssa.

Lasten toiminnallisuutta ja omaehtoista toimintaa tuetaan työpajoissa, kulttuurikasvatusohjelmien ja kulttuurikorttien avulla. Nuorille ja lapsille annetaan mahdollisuuksia ideoida ja tuottaa itse tapahtumia, joiden toteuttamista tuetaan moniammatillisissa tuotantoryhmissä yhteistyössä, koulujen, nuorisopalveluiden, seurakunnan ja kaupallisten palvelun tarjoajien kanssa.

Kouluille ja varhaiskasvatukseen suunnatut kulttuuripolut ja työpajat ovat oivallinen esimerkki siitä, kuinka Kaakun verkostossa tuetaan onnistumisen kokemuksia. Nuorten omaehtoisen toiminnan tukemisella pyritään myös tuottamaan onnistumisen kokemuksia mahdollistamisen kautta. Näin tuetaan omalta osaltamme mm. nuorisolain hengen toteutumista toiminnassa.

Lapsilähtöisyyttä, sekä lapsen ja nuoren kuulemista tuetaan ottamalla toiminnan suunnittelussa huomioon osallistava ulottuvuus. Palautetta kerätään suoraan lapsilta ja nuorilta. Tavoitteena on kehittää ja vahvistaa palautejärjestelmää jatkossa.

Tehokas ja joustava organisoituminen

Koska kaikkialla alan kulttuuriresurssit ovat melko pienet, yhteistyötä on totuttu tekemään yli kunta- ja hallintorajojen sekä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa. Monia tapahtumia ja hankkeita viedään eteenpäin kohdennetun yhteistyön avulla.

Lähes kaikissa Kaakun alueen kunnissa on kouluissa ja päiväkodeissa toimivat kulttuuriyhdyshenkilöt. Tämä mahdollistaa aktiivisen vuorovaikutuksen kulttuurin tuottajien ja vastaanottajien välillä. Kulttuuriyhdyshenkilöitä tavataan säännöllisesti ja heiltä on helppo kerätä palautetta toiminnasta. Kulttuuriyhdyshenkilöt ovat myös avainasemassa tiedotuksessa ja viestien viemisessä kouluihin ja päiväkoteihin.

Sekä Etelä-Karjalassa, että Kymenlaaksossa toimivat erittäin aktiiviset lasten ja nuorten kulttuuriverkostot Metku ja Koppa, joihin on koottu kaikkien mukana olevien kuntien lastenkulttuurista vastaavat toimihenkilöt. Verkostot kokoontuvat säännöllisin väliajoin ja näin kaikki toimijat pysyvät tietoisina siitä, millaista lasten- ja nuorten kulttuuritoimintaa maakunnan alueella järjestetään ja toimijat pystyvät vaihtamaan kokemuksia ja menetelmiä keskenään.

Kulttuuripoliittinen vaikuttaminen

Lasten ja nuorten kulttuurityö nivoutuu osaksi montaa valtakunnallista, alueellista ja paikallista kehittämishanketta ja poliittista ohjelmaa. Lasten ja nuorten kulttuurityö ja hyvinvoinnin tukeminen olivat kirjattuna mm. Kiviniemen hallituksen poikkihallinnolliseen lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointiohjelmaan. Tämä ohjelma on mukana myös Kataisen hallitusohjelmassa. Uudistunut nuorisolaki velvoittaa

kutakin hallitusta päivittämään lasten ja nuorten hyvinvointiohjelman neljän vuoden välein. Lastensuojelulaki mieltää kulttuurityön osaksi hyvinvointia edistävää ja ehkäisevää työtä ja nuorisolaki osaksi lasten ja nuorten osallisuutta ja kuulemista. Lasten ja nuorten kulttuurityö huomioidaan hyvinvointia tukevana ulottuvuutena myös kuntien lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmissa. Suunnitelmien laatiminen on osa lastensuojelulain mukaista toimintaa. Kaakku on ollut mukana toteuttamassa toimenpideohjelman mukaisia toimia.

1.2. Arvopohja ja tavoitteet

Tasa-arvo – Kaakun toimintaan voivat kaikki lapset ja nuoret osallistua.

Monipuolisuus – Kaakku tarjoaa monipuolisia lastenkulttuuripalveluita kaikki taiteen alat huomioon ottaen.

Laadukkaat palvelut – Kaakun toiminnassa panostetaan palveluiden laatuun ja ammattimaisuuteen niin että lapsi saa kokeilla ja kokea kulttuuria turvallisessa ja luovassa ympäristössä.

Yhteistyö – Kaakun verkosto toimii yhteistyössä paikallisten, alueellisten ja kansainvälisten toimijoiden kanssa.

Taikalampun visio on Kaakun visio

”Kaikilla lapsilla ja nuorilla, asuinpaikasta ja varallisuudesta riippumatta, tulee olla yhtäläiset mahdollisuudet laadukkaisiin taide- ja kulttuuripalveluihin.”
(Taikalamppu 2002)

1.3. Alueelliset erityispiirteet ja toimintaympäristö

Kaakkois-Suomen kuntien resurssit lastenkulttuuripalvelujen järjestämiseen ovat vaihtelevat. Useassa maaseutukunnassa ei ole varsinaista kulttuuritoimen viranhaltijaa. Kaupunkialueita lukuun ottamatta myös matkat julkisiin taidelaitoksiin ovat usein pitkiä. Maaseutukunnissa myös useimmat lapset ovat koulukyydityksessä, joten iltapäivisin ja iltaisin toimintaan osallistuminen ja tilaisuuksiin saapuminen voi olla hankalaa.

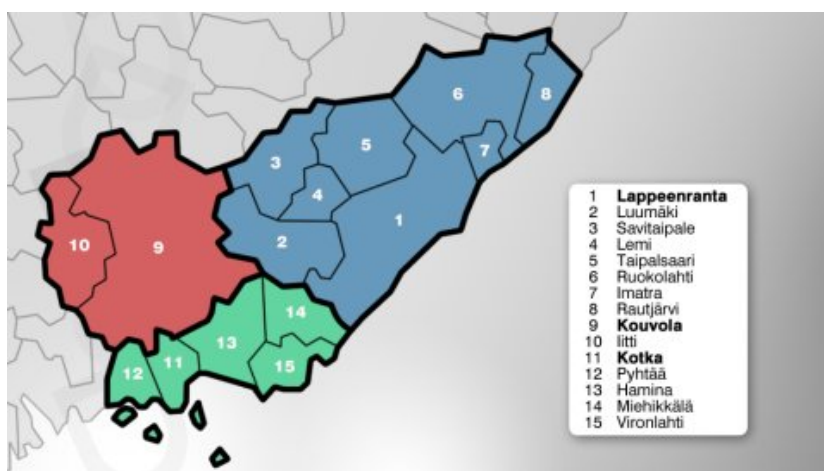
Kaakun toiminnan tavoitteena onkin kehittää uusia toimintamalleja lasten ja nuorten kulttuuripalvelujen järjestämiseksi alueellisesti. Kehittämisen lähtökohtana on käyttää hyväksi jo olemassa olevia rakenteita kuten kunnallista koulu- ja kirjastoverkkoa, päivähoitoa sekä yhteistyötä taidelaitosten kanssa siellä, missä se on mahdollista. Keskeisenä toimintamallina on verkostoituminen paikallisesti ja alueellisesti yli kunta- ja sektorirajojen.

Kaakun sijainnista, alueen kulttuurihistoriallisesta perinnöstä ja suuresta monikulttuuristen lasten ja perheiden määrästä johtuen monikulttuurisuus ja valtakunnan rajan ylittävä lähialueyhteistyö on merkittävässä roolissa verkoston toiminnassa. Esim. venäläisen vähemmistön määrä on reilut kaksi prosenttia Etelä-Karjalan asukkaista. Lisäksi alueella asuu erityisen paljon suomen kansalaisuuden omaavia venäjää äidinkielenään puhuvia lapsia. Suvaitsevaisuutta ja kulttuurien

välistä vuorovaikutusta edistetään tuottamalla näitä arvoja tukevia palvelumalleja ja kulttuurivaihtoa Venäjän lähialueiden kanssa.

Oman erityispiirteensä Kaakun alueen toimintaympäristöön tuo sekä Etelä-Karjalan että Kymenlaakson asema vetovoimaisena kesämatkailun ja loma-asumiskohteena. Vuosittain alueella vierailee tuhansia lapsiperheitä sekä kotimaasta että muualta maailmasta. Matkailusektori tuottaa palveluita myös paikallisille asukkaille ja on näin ollen yksi merkittävä yhteistyökumppani myös lasten ja nuorten alueellisten kulttuuripalveluiden tuottamisessa.

Kaakun toiminta-alue:

2. Kaakon lasten ja nuorten kulttuuriverkoston organisaatio

Kaakon lasten ja nuorten kulttuuriverkosto Kaakua hallinnoi Kotkan kaupunki ja sen toimintaa ohjaa johtoryhmä. Johtoryhmään kuuluvat Taikalamppu työntekijät sekä edustajat Lappeenrannasta, Imatralta, Kotkasta ja Kouvola. Johtoryhmän puheenjohtajuus ja verkoston hallinto sijoittuvat aina eri maakuntaan. Tällä hetkellä kun verkoston hallinto on Kotkassa, niin puheenjohtajuus on Lappeenrannassa.

Kaakun lastenkulttuuritoiminnan organisaatio on jaettu kahteen maakunnalliseen lastenkulttuurikeskukseen Lappeenrannassa Metkuun ja Kotkassa Lakuun. Näistä keskuksista käsin hoidetaan verkoston käytännön työt. Molempiin keskuksiin on palkattu Taikalamppu työntekijöitä.

Lastenkulttuurikeskus Metku on Etelä-Karjalan kuntien edustajista koostuva verkostoryhmä. Metkua hallinnoi Lappeenrannan kaupunki/yleinen kulttuuritoimi, joka vastaa Etelä-Karjalan lastenkulttuurikeskus Metkun taloushallinnosta.

Metkun maakunnallisessa verkostoryhmässä on jokaisella kunnalla edustaja ja yhdyshenkilö, joka vastaa oman kuntansa lastenkulttuuriasioista, toiminnan suunnittelusta ja toteutuksesta. Verkoston puheenjohtajana toimii Lappeenrannan

kaupungin yleisen kulttuuritoimen tulosaluejohtaja. Verkoston yhteistyömallista on sovittu kuntien keskinäisin sopimuksin. Metkun maakunnallisen verkoston toiminnasta ja yhteydenpidosta vastaa Lappeenrannan kaupungin yleisen kulttuuritoimen alaisen lastenkulttuurikeskuksen toiminnanjohtaja, joka yhdessä lastenkulttuurikeskuksen projektisihteerin kanssa organisoii ja ylläpitää verkoston tarjoamien taidetyöpajojen palvelutarjotinta, vastaa nettisivuista ja tiedottamistyöstä sekä kutsuu koolle verkostoryhmän ja valmistelee sen kokousasiat. Lappeenrannan lastenkulttuurikeskus toimii yhteistyössä Imatran kaupungin kulttuuripalveluiden lastenkulttuurityöntekijän kanssa.

Kymenlaakson lasten ja nuorten kulttuuriverkosto Kopan hallinnosta vastaa Kotkan lastenkulttuurikeskus Laku. Lasten kulttuurikeskus toimii Kotkan kaupungin nuorisotoimenjohtajan alaisuudessa. Lasten kulttuurikeskuksen toimintaa johtaa lasten kulttuurisihteerin. Lasten kulttuurisihteerin toimenkuvaan kuuluu keskuksen johtamisen lisäksi toiminnan suunnittelu ja toteutus, sekä Kaakon lasten ja nuorten kulttuuriverkosto KAAKUN hallinnointi.

Keväällä 2009 Kotkan Lasten kulttuurikeskukseen palkattiin Taikalamppu-toimintaa koordinoimaan kulttuurituottaja. Kulttuurituottaja vastaa opetusministeriön rahoittaman Taikalamppu-toiminnan toteutuksesta ja koordinoinnista koko Kymenlaakson alueella. Taikalamppu-toimintaa koordinoidaan yhteistyössä myös Etelä-Karjalan lastenkulttuurikeskus Metkun henkilökunnan kanssa. Lisäksi Kotkan Lasten kulttuurikeskuksessa työskentelee tuotantoassistentti, joka hoitaa myös toimistosihteerin tehtäviä. Taikalampussa osa-aikaisesti toimivan tuotantoassistentin tehtäviin kuuluu Kymenlaakson Taikalamppu-toiminnan tilastointi ja koordinaattorin avustaminen eri tapahtumien yhteydessä.

Kopan verkoston toimintaa suunnitellaan ja toteutetaan yhdessä kuntien kulttuurityöntekijöistä koostuvassa työryhmässä. Työryhmä kokoontuu noin kuusi kertaa vuodessa ja tarvittaessa useamminkin.

3. Tavoitteiden toteutus vuonna 2012

Kaakkois-Suomen lasten ja nuorten kulttuuriverkosto Kaakon toiminnan tavoitteet vuodelle 2012 on asetettu opetus- ja kulttuuriministeriön rahoitushakemuksen yhteydessä laaditussa toimintasuunnitelmassa. Opetus- ja kulttuuriministeriö on hyväksynyt alla olevat kehittämistehtävät. Verkoston kehittämistehtävät ovat:

- Lastenkulttuurin kehittäminen paikallisesti ja alueellisesti
- Festivaalien ja tapahtumien kehittäminen
- Monikulttuurisen lastenkulttuuritarjonnan edistäminen
- Taidekasvatuksen kehittäminen
- Kulttuuriperintökasvatus

3.1. Lastenkulttuurin paikallinen ja alueellinen kehittäminen

Lasten- ja nuorten kulttuurityön tavoitteena on tiivis yhteistyö koulujen, päiväkotien, eri hallintokuntien ja muiden toimijoiden kanssa. Tavoitteena on olemassa olevien

toimintamuotojen vahvistaminen osaamisen ja työpanoksen jakamisen kautta ja uusien toimintamallien kehittäminen ja niiden kokeileminen.

Yhteiset tapaamiset ja verkostot

Kaakun toimijat ovat toimineet vuoden 2012 aikana lukuisissa verkostoissa ja vakiinnuttaneet rooliaan sekä paikallisten että valtakunnallisten toimijoiden verkostoissa. Paikalliset verkostot ovat: kuntien kulttuuritoimet, kulttuurilaitokset, kasvatus- ja opetustoimi, nuorisotoimi, sosiaalitoimi, maahanmuuttajapalvelut, kolmas sektori ja muut yhteisöt.

Useissa kunnissa on luotu erillisiä lastenkulttuurityöryhmiä tai Kaakun edustajat ovat osallistuneet jo olemassa olevien työryhmien tapaamisiin. Näissä ryhmissä on ollut mukana lasten- ja nuorten parissa työskenteleviä henkilöitä sekä kolmannen sektorin toimijoita. Myös verkoston toiminnan suunnitteluun ja toteutukseen on otettu mukaan myös lapsia ja nuoria.

Lähes kaikissa kunnissa Kaakun alueella toimii päiväkotien, koulujen ja lastensuojeluyksiköiden edustajista kulttuuriyhdyshenkilöiden verkosto. Lappeenrannassa kulttuuriyhdysopettajia on yli 100 henkilöä, Kotkassa yhdyshenkilöiden määrä on noin 50, Imatralla ja muissa kunnissa parisenkymmentä. Kulttuuriyhdyshenkilöverkosto tiedottaa oppilaita, oppilaiden vanhempia ja kouluja lastenkulttuuritarjonnasta.

Seminaarit ja koulutukset

Verkostomaisen toiminnan edistämiseksi ja yhteistyön kehittämiseksi Kaakun verkosto järjesti vuoden 2012 aikana yhteisiä seminaareja ja koulutusta lastenkulttuurin tuottajille, ohjaajille ja opettajille. Koulutuksella pyrittiin edistämään alueen toimijoiden osaamista, luomaan uusia virikkeitä ja ideoita työhön, edistettiin tietotaidon vaihtoa ja uusien työmenetelmien käyttöä lastenkulttuurin tuottamisessa ja taidekasvatustyössä.

Etelä-Karjalan lastenkulttuurikeskus Metkun verkosto järjestää vuosittain Taikalampun menetelmäoppaisiin perustuvia koulutuksia alueen taidekasvattajille ja opettajille. Näin Taikalamppu-verkoston tietotaitoa levitetään alueen toimijoille. Metku järjesti Lappeenrannassa Taikalampun julkaiseman sarjakuvan menetelmäoppaaseen perustuvan koulutuksen maaliskuussa 2012. Sarjakuvan opettaminen – koulutuksessa Oulun elokuvakoulun opettaja Ilpo Koskela kertoi tavastaan opettaa sarjakuvien tekemistä ja sarjakuvaopetuksen eri osa-alueista. Luento perustui Koskelan menetelmäoppaaseen sekä monivuotiseen kokemukseen sarjakuva-alan opettajana.

Marraskuussa Metkat-lastenkulttuuriviikoilla järjestettiin Imatralla Hittivideo – koulutus, joka perustui samannimiseen Taikalampun menetelmäoppaaseen. Koulutuksessa koulutettiin opettajia tekemään musiikkivideoita musiikkikappaleille. Hittivideo-musiikki työpajan teemoja ja työvaiheita käsiteltiin äidinkielen, musiikin, kuvataiteen ja mediakasvatuksen näkökulmasta. Hittivideo-musiikkityöpajan menetelmäoppaan kouluttajina toimivat Valveen elokuvakoulun kouluttajat.

Musiikintohtori Sari Kaasinen koulutti kuoronvetäjiä Metkun Kuorojuttu-projektin yhteydessä. Kuorojutussa oli vuonna 2012 mukana jo yli 30 koululaiskuoroa Etelä-Karjalan kunnista, 20 Lappeenrannasta, 5 Imatralta, 3 Taipalsaarelta, 2 Ruokolahdelta ja 1 kuoro Savitaipaleelta. Kuorojutun tarkoitus on tarjota kaikille lapsille tasa-arvoinen mahdollisuus harrastaa laulua, ja näin elvyttää ja vakiinnuttaa maakunnan lasten ja nuorten kuorotoimintaa. Opettajien kuorotoimintaan ja musiikkipedagogiaan liittyviä koulutustilaisuuksia järjestettiin 2 kertaa syksyn aikana.

Metkun järjestämään Hiekkalinnan suunnitteluprojektiin liittyy myös vuosittaisia koulutuksia. Maaliskuussa ja marraskuussa järjestettiin suunnittelussa oleville opettajille ja lapsille koulutus, johon osallistui Lappeenrannan kaupunkiyhtiö Wirman edustaja ja hiekkalinnan veistotiimin vetäjä.

Kotkassa pidettiin helmikuussa 2012 Taikalamppu-verkoston kokous, jonka yhteydessä Kotkan Lasten kulttuurikeskus järjesti valtakunnalliset menetelmämessut. Menetelmämessuilla esiteltiin neljä Taikalamppu-verkostossa kehitettyä taidekasvatusmenetelmää: Maailma on tilkkutäkki (monikulttuurisuus), Uusi maailmankartta (visuaalinen taidekasvatus), Videopensseli (mediakasvatus) ja Hittivideo (musiikkivideo). Menetelmämessut suunnattiin kulttuurituottajille sekä varhaiskasvatuksen ja koulupuolen henkilökunnalle.

Kouvolassa jatkettiin peruskoululaisten Kulttuuripolku-kulttuurikasvatusohjelman toteuttamista konsertein ja työpajoin syyslukukaudella 2012. Vuosiluokkiin jaettu ohjelma on suunniteltu yhdessä opettajien kanssa ja siinä on edustettuna keskeiset taiteen ja kulttuurin alueet. Ohjelmassa tarjotaan konsertteja ja muita tilaisuuksia oppilaiden nautittavaksi, pääpaino on oppilaita osallistavalla toiminnalla. Erilaisia työpajoja järjestetään runsaasti ensimmäisestä luokasta alkaen, elämyksillä on tärkeä asema ohjelmassa. Kulttuuripolkuun pyritään saamaan vaihtoehtoisia sisältöjä koulujen valittavaksi omien tarpeidensa mukaan.

Osana Avin rahoittamaa Iloa kirjoista kaiken ikää -hanketta, Haminassa toteutettiin Kirjavinkkauskoulutus 4.-5.10. Koulutus oli suunnattu opettajille, kirjastoalan ammattilaisille sekä kirjallisuudesta ja kirjavinkkaustoiminnasta kiinnostuneille vapaaehtoisille. Kirjavinkkausta taitavia vapaaehtoisia tullaan hyödyntämään lastenkulttuurin eri teemaviikoilla.

Menetelmäoppaat ja menetelmien levittäminen.

Metku toteutti alueella kaksi koulutusta Taikalampun menetelmäoppaiden pohjalta. Pohjanmaan Taikalamppu-keskuksen syksyllä julkaiseman menetelmäoppaan Aikamatka-menetelmä on Lappeenrannassa otettu käyttöön peruskoululaisten kulttuurikasvatusohjelma Kulttuuripolussa. Aikamatka-menetelmää toteutetaan Etelä-Karjalan museon ja draamataiteilijan yhteistyönä tuottamassa Kulttuuripolun pajassa, jota tarjotaan kaupungin 7. luokkalaisille.

Marraskuussa Metku tuotti kaikille imatralaisille peruskoulun kolmasluokkalaisille Sari Kaasinen ja Ottawa -koululaiskonsertin, jossa käytettiin tukimateriaalina Pieni opas konserttikäyntiin -menetelmäopasta. Myös Kotkassa kulttuuriyhdyshenkilöt saivat käyttöönsä Konserttikävijän oppaan. Konserttikävijän oppaan avulla yhdyshenkilöt valmistautuivat lapsiryhmiensä kanssa Lasten Kulttuuriviikkojen aikana järjestettäviin konsertteihin.

Metku kokosi vuoden 2012 aikana Dance-menetelmäoppaan materiaalia. Se perustuu erityisopettaja Mervi Tiihosen, sosionomi Jutta Saarelan ja draamapedagogi Maria Fominin yhteistyössä kehittämään fyysisen ilmaisun menetelmään erityisryhmän, tässä tapauksessa CP-vammaisten, taidetyöpajaan. Dance-menetelmäopas julkaistaan vuonna 2013.

Tonttukoulu-menetelmäoppaan valmistelu on aloitettu Kotkan Lasten kulttuurikeskuksessa 2012 ja se ilmestyy vuonna 2013. Menetelmäopas perustuu joulun aikaan Kotkassa järjestettävään Toivo Tontun tonttukouluun, joka tarjoaa lapsille mahdollisuuden tutustua jouluperinteisiin työpajojen ja leikkihetken avulla.

3.2. Festivaalien ja tapahtumien kehittäminen

Kotkan Lasten Meripäivät perustivat yhdessä Hämeenlinnan Hippaloiden kanssa valtakunnallisen Lastenfestivaaliverkoston jo kesällä 2008. Vielä toistaiseksi epävirallisen verkoston tavoitteena on koota yhteen lastenfestivaalitoimijat Suomessa ja edesauttaa eri toimijoiden välistä yhteistyötä. Verkosto on perustettu palvelemaan suomalaisia lastenfestivaalijärjestäjiä. Verkostossa jaetaan avoimesti hyvät ja huonot kokemukset, festivaalijärjestämisen haasteet ja huippuhetket.

Lasten Meripäivät ovat olleet Lastenfestivaaliverkoston jäsenenä alusta alkaen. Lasten kulttuurikeskusten valtakunnalliseen verkostoon Taikalamppuun päästyään Lasten kulttuurikeskus LAKU on ottanut festivaaliverkostossa vetovastuuta yhdessä Hämeenlinnan Lasten ja nuorten kulttuurikeskus ARX:n kanssa. LAKU:n ja ARX:in yhteisenä tehtävänä Taikalampussa on Lastenfestivaalitoiminnan kehittäminen. Vuonna 2010 julkaistiin Lakun ja Arxin toimesta lastenfestivaaliverkoston toiminnan tueksi internetsivut osoitteeseen www.lastenfestivaalit.fi. Sivustolta löytyy kootusti kotimaiset lastenfestivaalit. Kotkan lasten kulttuurikeskus huolehtii nettisivujen ylläpidosta ja päivittämisestä.

Lasten festivaaliverkosto on kokoontunut kuusi kertaa. Vuonna 2012 kokous järjestettiin Helsingissä Hurraa! festivaalin yhteydessä. Festivaaliverkosto osallistui myös Lapsi 2012 messuille huhtikuussa verkoston yhteisellä osastolla. Lastenfestivaaliverkoston kokouksissa festivaalijärjestäjillä on mahdollisuus tutustua toisiinsa, toistensa tapahtumiin, saada arvokasta, asiantuntevaa tietoa luennoitsijoilta ja ideoita omaan toimintaansa. Yhteisenä päämääränä kaikilla verkostoon kuuluvilla on luoda laadukkaampaa ja monimuotoisempaa lastenfestivaalitarjontaa ympäri Suomen ja luoda luja verkosto, jonka kautta lastenfestivaalit saavat ansaitsemaansa näkyvyyttä. Verkostoon voivat liittyä kaikki lastenfestivaaleja Suomessa järjestävät tahot.

Metku koordinoi maakunnallisen METKAT-lastenkulttuuriviikon toteutusta marraskuussa. Lastenkulttuurin teemaviikko laajentui vuonna 2012 kahdenviikon mittaisiksi. Metkat-viikko on laajan yhteistyön tuloksena syntynyt kattava maakunnallinen tapahtuma, jossa lukuisten lastenkulttuuritoimijoiden ja yhteistyötahojen tuottama ohjelma tavoittaa jokaisen lapsen maakunnan alueella. Taikalamppu-rahoituksen turvin Metkat-viikko on neljän vuoden aikana kehittynyt maakunnan lastenkulttuurin päätapahtumaksi. Teemaviikkojen ohjelma tavoittaa vuosittain runsaat 15 000 lasta. Metkat-viikoilla jokaisella eteläkarjalaisella lapsella on tasavertainen mahdollisuus osallistua oman alueen ainutlaatuisiin kulttuuritapahtumiin ja luovaan toimintaan. Metkat-viikot tarjosivat tänäkin vuonna lukuisia lastenkonsertteja, teatteria, näyttelyjä, elokuvia ja luentoja ympäri maakuntaa.

Lisäksi kouluissa, päiväkodeissa ja useissa harrasteryhmissä järjestettiin avoimia ovia, työpajoja, satutunteja, elämyspolkuja ja puuhahetkiä. Metkat-viikoilla 20.11.2012 klo 12 vietettiin kansainvälistä Lapsen oikeuksien päivää. Kunnissa järjestettiin juhlapäivän kunniaksi tapahtumia. Lappeenrannassa juhlapäivän tilaisuus järjestettiin Keskuspuistossa tiistaina 20.11. klo 12. Tilaisuudessa olivat läsnä kaupunginjohtaja Kimmo Jarva, taiteilija Sari Kaasinen, Unicef ja Metku. Juhlapäivän kunniaksi laulettiin yhdessä Metkuillaan-levyn lauluja, ja luettiin lasten oikeuksia. Taito Etelä-Karjala puki Kirkkopuiston Toivomuspuidet neulegraffiteihin. Lapsia ja aikuisia pyydettiin tuomaan toiveita puihin ripustettavaksi. Lasten toiveet kiinnitettiin Kirkkopuistoon rakentuvaan "satumetsään". Tilaisuuden jälkeen oli mahdollista osallistua Lappeenrannan seurakuntayhtymän lapsityön järjestämään rukoushetkeen Lappeen kirkossa.

Metkat-viikkojen tarkoitus on nostaa huomion keskipisteeksi lastenkulttuurin tärkeän kohderyhmän ja paikalliset tekijät, ja näin työllistää alueen taiteilijoita ja aktivoida järjestöjä. Myös alueen media, paikalliset lehdet, radio ja TV:n alueuutiset ovat Metkat-viikkojen ohjelmassa ja sen tiedottamisessa mukana. Maakuntalehti Etelä-Saimaa tuottaa Lappeenrantaan ja Imatralle lasten ja nuorten elokuvafestivaalia yhdessä Metkun kanssa. Monissa pienemmissä Etelä-Karjalan kunnissa kuten Taipalsaarella, Ruokolahdella, Rautjärvellä, Savitaipaleella, Lemillä toimintasuunnitelman mukaisesti vuoden 2012 määrärahasta käytettiin suuri osa Metkat-viikkojen järjestelyihin. Taipalsaarella ja Ruokolahdella tehdään Metkat-viikoilla perinteisesti hyvää yhteistyötä paikallisten Mannerheimin lastensuojeluliiton paikallisjärjestön edustajien kanssa. Monissa kunnissa, Lemillä, Rautjärvellä ja Parikkalassa, toteutuu lastenjuhla ja taidetyöpajoja yhteistyössä paikallisten lastenkulttuuritoimijoiden kanssa ja Imatran ja Lappeenrannan musiikkiopistojen pienet soittajat toteuttavat konsertteja pienemmissä kunnissa.

Kymenlaakson Lasten Kulttuuriviikot järjestettiin jo neljättä kertaa koko maakunnan laajuisena helmikuussa. Kolmen viikon aikana Lasten Kulttuuriviikkojen tapahtumiin, näytelmiin, työpajoihin ja konsertteihin osallistui n. 15 000 lasta ja nuorta ympäri Kymenlaakson. Pääosa Kulttuuriviikkojen ohjelmasta järjestettiin kouluissa ja päiväkodeissa, mutta myös yleisötapahtumiin osallistui satoja lapsia. Yksi Lasten Kulttuuriviikkojen suurimmista yhteistyökumppaneista on Konserttikeskus. Lasten Kulttuuriviikkojen aikana useat Konserttikeskuksen muusikot vierailivat Kymenlaakson kouluissa ja päiväkodeissa. Lasten Kulttuuriviikkojen ohjelmassa kiinnitetään vuosittain erityishuomiota eri taiteenalojen kattavaan esilläoloon ja lasten mahdollisuuteen sekä nähdä esityksiä, että osallistua ja esiintyä itse. Haminassa uutuuksena oli tänä vuonna Lasten taidelauantai -tapahtuma. Kotkassa Lasten Kulttuuriviikkojen tarjonta oli entistä laajempi Lastenkulttuurin 30-vuotisen juhluvuoden kunniaksi. Viikkojen aikana alueen yhdistykset olivat voimakkaasti mukana tuottamassa kaikille avointa kulttuuritoimintaa kaikkialla Kymenlaaksossa.

Kotka-Haminan seudun kehittämissyhtiö Cursor oy:n rahoittama, ja nuorten itse tuottama, Seukkarit-tapahtuma siirtyi Kotkan kaupungin vastuulle kokonaisuudessaan vuonna 2011. Maaliskuussa 2012 Etelä-Kymenlaakson yhteinen Seukkarit-tapahtuma järjestettiin Kotkan Lasten kulttuurikeskuksen johdolla. Seukkareiden yhteydessä pidettiin Nuori Kulttuuri Sounds -aluetapahtuma, jossa kymenlaaksolaiset nuorten bändit pääsivät esittelemään osaamistaan ja kilpailemaan jatkopaikasta Turussa järjestettävään Nuori Kulttuuri Sounds- päätapahtumaan.

Kymenlaakson kesätoiminnoissa jatkettiin perinteitä ja luotiin myös uutta. Pyhtään kunnan järjestämistä 1.-6. -luokkalaisten kesäleireistä yksi oli jälleen kulttuuriin

painottuva Touhuleiri. Vuonna 2012 leirin teemana olivat viikingit, ja sen aikana tutustuttiin aiheeseen mm. tarinoiden ja askartelujen muodossa ja osallistuttiin Porvoon Teatterin järjestämään Viikinkiseikkailuun Porvoon Linnamäellä. Lisäksi tutustuttiin Porvoon vanhaan kaupunkimiljööseen sekä vierailtiin Pienoismaailma NOARKissa Iloassa. Haminassa järjestettiin kesäkuussa Hamina-viikko, joka sai erityiskiitosta lasten huomioimisesta tarjotessaan lastenkonsertteja ja työpajoja. Kotkassa Lasten Meripäivät-festivaali teki 30-vuotisjuhlavuotensa kunniaksi uuden kävijäennätyksen. Tapahtuma myytiin perjantain osalta loppuun ja koko viikonlopun kävijämäärä kipusi Lasten Meripäivillä 5000 kävijään.

Haminan syksyisessä kaupunkifestivaalissa Valojen yössä järjestettiin 2011 ensimmäistä kertaa lapsille oma Lasten Bastion -ohjelmaosuus. Tänä vuonna Lasten Bastionin toimintaa kehitettiin niin, että tarjolla oli enemmän osallistavaa työpajatoimintaa. Kotkassa järjestettiin alkusyksystä ensimmäistä kertaa koko perheen puistotapahtuma Leijat Katariinan yllä.

Nuorten aika –tapahtumafoorumi käynnistettiin Kouvolassa syksyllä 2011 ja vuonna 2012 se laajeni koko Kymenlaaksoon. Nuorten Aika! -Kymenlaakson nuorisokulttuuriviikot järjestettiin 1.-14.10.2012. Erityisesti Kouvolassa nuorten kanssa suunniteltiin toimintaa yhdessä, jotta heidän omat ideansa ja toimintatarmonsaa saatiin esiin. Tapahtumia tehtiin yhteisesti Kymenlaakson alueella, jotta vuorovaikutus lisääntyisi. Kouvolassa ohjelmassa oli jo perinteeksi muodostuneet Be Young –tapahtuma ja Dyykkaaks sulla!? –kierrätyspäivä erityisnuorille, molemmat tapahtumat on järjestetty ison yhteistyöverkon voimin. Nuorten Aika! -viikoilla konserttikeskuksen koulukonserttikiertue ulottui kahden yhtyeen voimin kaikkiin Kymenlaakson kuntiin. Konsertteihin pääsi osallistumaan kaikkiaan 2 760 yläkoulu ja lukioikäistä nuorta. Lisäksi Nuorten Aika! -viikoilla Kymenlaakson kunnissa oli tarjolla myös teatteriesityksiä niin koululais- kuin iltanäytöksinäkin. Nuorisotaloilla Haminassa ja Kotkassa järjestettiin myös bändi-iltoja ja lisäksi tarjolla oli työpaja- ja näyttelytoimintaa sekä elokuvia.

Kouvolassa on käynnistetty 2012 uusi työmuoto, jonka myötä tarjotaan Kymenlaakson nuorille mahdollisuutta yhteisömusavideon tekemiseen. Lopputuotteena luodaan räppäri Asan musiikkiin videoesitys. Mukana musiikkivideon tekemisessä on nuoria Kouvolasta, Iitistä ja Haminasta. Kouvolassa on käynnistetty myös yhteisötaideteosten tekeminen syksyn 2012 aikana nuorten parissa.

Kymenlaakson liitto ja Kymenlaakson kesäyliopisto juhlistivat vuonna 2012 yhteensä 120-vuotista historiaansa kulttuurin teemavuodella, joka nosti esille Kymenlaakson kulttuuria ja tarjosi arjen piristykseksi monenlaisia tapahtumia. Katse Kymenlaaksoon - kulttuurin juhluvuosi näkyi myös Lasten ja nuorten kulttuurissa. Koppa teki yhteistyötä juhluvuoden järjestäjien kanssa. Sen myötä kaikki Kymenlaakson kunnat saivat Satuviikolle mm. Henna Sakkaran Saukkoset -näyttelyn, jossa seikkailee Saukkosten perhe. Satuviikon jälkeen Saukkoset-näyttely jää kuntien kulttuuritoimille, jotka voivat lainata näyttelyä jatkossa esim. päiväkodeille ja kouluille. Kulttuurivuoden toimijat järjestivät myös Omat mestat -elokuvakoulutuksen, johon osallistui nuoria Virolahdelta, Kotkasta, Kouvolasta ja Iitistä. Itiläisnuorten lyhytelokuva esitettiin julkisesti Kirjasto by Night-tapahtumassa Satuviikolla, kouvolaalaisnuorten elokuva oli puolestaan esillä Be Young -tapahtumassa Nuorten Aika! -viikoilla.

Satuviikko järjestettiin neljättä kertaa koko Kymenlaaksossa. Satuviikon ohjelma on suunnattu pienille koululaisille ja päiväkotikäisille. Satuviikon ohjelmassa oli mm. satukonsertteja, teatteriesityksiä ja satutuokioita. Kotkassa Lasten Kulttuurikeskus

järjesti ensi kertaa Satuviikon yhteydessä Taaperoiden taidetapahtuman 20.10. Tapahtumassa oli tarjolla niin vauvojen värikylpyjä, vauvasirkusta, vauvateatteria, vauvamuskaria, taaperosirkusta kuin taaperoiden tanssikouluakin. Iitissä kunnallisvaaliehdokkaat lukivat lapsille satuja Sadun päivänä 18.10. ja illalla päivä huipentui Kirjasto by Night -tapahtumaan, jonka teemana oli "Ihan pimeätä". Tapahtumassa esiintyi Tykkimäen sirkuskoulu, ja tarjolla oli mm. kynttiläpajaa, kasvomaalausta, pimeää luolaa, nokipannukahvia ja muuta toimintaa ala-aste- ja yläkoulukäisille.

Etelä-Karjalan Lastenkulttuurikeskus Metku edisti maakunnan lasten ja nuorten kuoro toimintaa Kuorojutun avulla. Kuorojutun ensisijainen tarkoitus on rohkaista lapsia laulamaan ja tarjota heille siihen mahdollisuus. Kuorot toimivat lasten tutussa lähiympäristössä ja kuoroja vetävät oman koulun opettajat. Musiikin tohtori Sari Kaasinen on hankkeen taiteellinen johtaja. Kuorojuttuun pääsevät kaikki mukaan. Tärkeintä on saada lapset ja nuoret musiikin tekemisen ja kokemisen pariin. Ikäjakama kuoroissa on esikoulukäisistä yläkoululaisiin. Kuorojuttu alkoi Lappeenrannan kaupungin alueella vuonna 2009. Nyt toiminta on levinnyt maakunnalliseksi. Vuonna 2012 mukana oli yli 30 kuoroa ja 700 lasta eri Etelä-Karjalan kunnista Imatralta, Lemiltä, Taipalsaarelta, Savitaipaleelta, Ruokolahdelta ja Lappeenrannasta. Kuorojuttu huipentuu vuosittain kahteen suureen kuorokonserttiin. Vuonna 2012 lasten ja nuorten Lauaen lomalle –kuorokonsertit olivat syksyllä 2011 valmistuneen Holiday Club Saimaan uudella areenalla Joutsenon Rauhasa 16.2.2012. Klo 11 konsertti oli tarkoitettu koululaisryhmille ja klo 18 konsertti oli avoin kaikelle yleisölle. Holiday Club Saimaan areenalle kerääntyi 1500 kuulujaa molempiin konsertteihin. Lasten kanssa lavalla esiintyi Sari Kaasinen ja Ottawa-bändi. Konsertissa kuultiin ajankohtaisia hittejä, Sari Kaasisen tuotantoa ja perinteisiä lasten lauluja. Rauhan konsertin tunnelmia (2012) voi seurata myös linkistä: http://www.youtube.com/watch?v=YioGyxp_mTM.

Imatralta Metku on ollut luomassa vuosittain järjestettävän Imatra Big Band Festivalin yhteyteen Junnu BB -tapahtumaa. Junnu BB -tapahtuma on toteutettu yhteistyössä Imatra Big Band Festival ry:n, Imatran kaupunkikeskustat ry:n ja monien muiden toimijoiden kanssa. Junnu BB -tapahtuma on vakiinnuttanut paikkansa, ja tapahtuman kehitystyö jatkuu.

Lasten itsenäisyyspäivän juhlaa vietetään useissa Etelä-Karjalan kunnissa. Juhlan mallinnus on helposti sovellettavissa eri ikä luokille ja kaikkiin kuntiin. Koululaiset kutsutaan järjestettyyn juhlatilaisuuteen henkilökohtaisella kutsulla. Itsenäisyyspäivän juhlan kokemisen lisäksi tapahtumassa tulee tutuksi juhlan, ja arvokkaan tilaisuuden tapa- ja käytöskulttuuri. Kymenlaaksossa itsenäisyyspäivän juhlaa vietetään Haminassa.

20.11. Kotkassa vietiin Taikalamput syttyvät -tapahtumaa ja Lasten oikeuksien päivää nuorisotalo Greipissä. Lasten kulttuurikeskus valloitti koko nuorisotalon ja järjesti sinne ohjelmaa niin koululais- kuin päiväkotiryhmillekin koko päiväksi. Meno jatkui illalla kaikille avoimena toimintana. Lasten kulttuurikeskus halusi Sytyttää Taikalampun nimenomaan Greipissä, koska se olisi hieno talo lasten ja nuorten kulttuuritoiminnalle, mutta kaipaisi pikaisesti peruskorjausta. Tapahtumalla haluttiin kiinnittää päättäjien huomio Greippiin ja edistää peruskorjauksen etenemistä.

Muista vuoden 2012 Kaakon lasten ja nuorten kulttuuriverkoston tapahtumista löytyy tiedot liitteenä olevasta Kaakon kulttuurikellosta.

3.3. Monikulttuurisen lastenkulttuuritarjonnan edistäminen

Runsas maahanmuuttajien ja venäjänkielisen vähemmistön määrä on Kaakkois-Suomen väestön erityispiirre. Monikulttuurisuus ilmenee Kaakun alueella päiväkotien ja koulujen monikulttuurista taustaa olevien lasten määrässä ja heidän päivittäisessä arjessa. Taikalamppu-toiminnan mahdollistama taidekasvatus toimii välineenä, jolla luodaan suvaitsevaisuutta valtaväestön ja monikulttuuristen lasten keskuudessa. Monikulttuurisen taidekasvatuksen kehittämistyötä tehdään yhteistyössä koulujen ja päivähoidon yksiköiden, taiteilijoiden, taidekasvattajien, alueen taidelaitoksien ja taiteen perusopetuksen yksiköiden, sekä erityisesti maahanmuuttajien omien kulttuurijärjestöjen kanssa.

Kaakun verkosto huomioi alueemme maahanmuuttajaväestön tarjoamalla heille lastenkulttuuripalveluita muiden alueemme asukkaiden tavoin. Lasten kulttuuriviikkojen ohjelmasta tiedotetaan myös eri kieliryhmien päiväkoteihin ja harrastuspisteisiin. Toimintaa ei vuonna 2012 ole varsinaisesti järjestetty monikulttuurisille asiakkaille vaan heidät on otettu mukaan keskuksen normaaliin toimintaan. Maahanmuuttajien ja matkailun kautta Kotkassa on paljon venäjää äidinkielenään puhuvaa väestöä, Kotkan Lasten kulttuurikeskus on huomionnut tämän toiminnassaan 2012 ja kääntänyt tiedotteita vuosittain järjestettävistä toiminnoistaan myös venäjäksi.

Kymenlaakson kunnissa monikulttuurisuus näkyy mm. kulttuuriviikoilla esitettävissä ohjelmissa. Esim. Nuorten Aika! -viikoilla Kymenlaakson kouluja kiertänyt Trio Guaribas-yhtye tutustutti nuoret brasilialaisen musiikkikulttuurin rikkaaseen sisältöön ja eri tyyliin. Kesäkuussa Haminassa vieraili belgialaisen nukketeatteriryhmän Plansjet-esitys ja lokakuuisella satuviikolla Haminassa tarjottiin satutuokioita venäjäksi päiväkotien toivomuksesta.

Haminassa kaupungin kulttuuritoimi tekee tiivistä yhteistyötä paikallisen maahanmuuttajayhdistyksen Rodnik ry:n kanssa. Kesällä 2011 toimintansa aloittanut maahanmuuttajien käynnistämä tanssiyhdistys Flamingo ry toimii aktiivisesti. Kouvolan kulttuuripalveluiden edustaja toimii puolestaan Kouvolan kaupungin monikulttuurisuustyöryhmässä, joka kehittää monikulttuurista kaupunkia ja suunnittelee maahanmuuttajien kotouttamista. Kouvolaan perustettiin syksyllä 2012 monikulttuurikeskus Saaga, jonka toiminnassa Kouvolan kulttuuripalvelut on yhteistyökumppanina suunnitellen kulttuuritoimintaa saagalaisten kanssa.

Kotkassa koulujen lomien aikana järjestettävät LAKU-leirit suunniteltiin yhdessä valmistavan luokan opettajan kanssa, niin että leirille osallistuvat maahanmuuttaja- ja pakolaislapset voisivat jo leirillä valmistautua tulevaan kouluvuoteen mm. tutustumalla koulun ympäristöön leirin aikana.

Etelä-Karjalan Metkun palvelutarjottimella suvaitsevaisuus- ja kansainvälisyyskasvatusta edustavat päiväkoteihin ja kouluihin tilattavat, muutaman oppitunnin mittaiset, Maailma on tilkkutäkki -työpajat, jotka tutkivat kulttuurien välistä vuorovaikutusta ja erilaisuutta eri taiteen keinoin. Metkun nettisivulla oli tarjolla yli 20 erilaista Tilkkutäkki-pajaa. Maailma on tilkkutäkki -työpaja vie taiteilijan kouluun ja/tai päiväkotiin. Kulttuurien välistä vuorovaikutusta ja monikulttuurisuutta tutkivissa työpajoissa tehdään hetki omaa taidetta, tutkitaan aisteja, tunneilmaisua, minuutta ja kulttuurista ympäristöä. Työpajojen tavoitteena on antaa lapsille kokemus

hyväksyttynä olemisesta ryhmässä. Tilkkutäkki-työpajojen harjoitukset kehittävät tietoisuutta itsestä, toisesta ja kulttuurien välisen vuorovaikutuksen mahdollisuuksista.

Monissa Etelä-Karjalan kunnissa toteutettiin koululaisten kulttuurivaihtoa ja edistettiin suvaitsevaisuutta erilaisin tapahtumin, Parikkalassa vietettiin elokuvailtapäivää ja viipurilaisia koululaisia vieraili Lemminkäisen koulukeskuksessa ja Lemminkäisen 9.luokan oppilaat kävivät vierailulla Viipurissa.

3.4. Taidekasvatuksen kehittäminen

Taidekasvatusta on kehitetty yhteistyössä varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja paikallisten taide- ja kulttuurikoulujen kanssa. Yhteisiä työmuotoja on haettu työpajatoiminnasta ja kulttuuripolkujen sisällöistä. Taidekasvatuksen edistäminen nojautuu yhteiseen maakunnalliseen arvopohjaan ja siinä huomioidaan alueen kulttuuriset ja väestölliset erityispiirteet. Kunkin kunnan toiminta muotoutuu omien erityistarpeiden mukaisesti.

Kulttuurikasvatusohjelmat kulkevat Kaakussa Kulttuuripolku-nimellä. Kulttuuripolun idea on lähtenyt siitä ajatuksesta, että kaikilla perusopetuksen oppilaille tulisi olla yhtäläinen mahdollisuus päästä taide- ja kulttuuritarjonnasta osalliseksi. Kulttuuripolun tavoitteena on koulujen kulttuurikasvatuksen tukeminen sekä perusopetuksen oppilaiden tutustuttaminen oman kaupungin ja lähialueiden kulttuuriperintöön, kulttuurilaitoksiin ja taide- ja kulttuuritarjontaan. Kaakun kulttuurikasvatusohjelmassa toteutuu matala osallistumiskynnys ja se on taiteellisesti ja pedagogisesti ammattitaitoisten ohjaajien vetämää toimintaa. Kaakussa kulttuuripolku tavoittaa myös erityisen tuen piirissä olevat oppilaat. Kaakun pitkän tähtäimen tavoitteena on saada kulttuuripolkutoiminta vakiintumaan sekä Etelä-Karjalaan että Kymenlaaksoon ja kirjata kulttuuripolku koulujen opetussuunnitelmiin.

Lappeenranta on ollut Kaakussa hankkeen edelläkävijä ja suunnannäyttäjä. Lappeenrannassa Kulttuuripolku liitettiin kaupungin opetussuunnitelmaan keväällä 2011. Imatralla Kulttuuripolku liitettiin kuntakohtaiseen opetussuunnitelmaan syksyllä 2012. Metkun Kulttuuripolku-ohjelma Lappeenrannassa tarjoaa jokaiselle peruskoulun oppilaalle mahdollisuuden tutustua oman alueen kulttuuritarjontaan ja taiteen harrastamisen vaihtoehtoihin. Kulttuuripolkuun osallistuville luokille järjestetään kouluaikana vierailuja ja työpajoja erilaisiin kulttuurikohteisiin kuten kirjastoon, museoon, teatterin ja orkesterin esityksiin sekä taideopetusta antaviin oppilaitoksiin. Vierailukokonaisuuksia päivitetään yhdessä kulttuurilaitosten, taiteen perusopetusyksiköiden, taiteilijoiden ja opettajien kanssa. Kulttuuripolun työpajat on suunniteltu tukemaan koulutuntien opetusta ja sisältöjä. Työpajojen sisällöt ja teemat pohjautuvat opetussuunnitelman Ihmisenä kasvamisen -aihekokonaisuuteen. Opettajien edustus suunnittelussa varmistaa toiminnan opetussuunnitelmien mukaisen kohdentamisen, suoran asiakaspalautteen saamisen ja kulttuuripolun kehittämisen. Moniammatillisen yhteistyön tuloksena toiminta räätälöityy kohderyhmälle sopivaksi. Lappeenrannassa jokaiselle peruskoulun oppilaalle jaetaan Kulttuuripolun Opettajan opas aina syksyisin. Oppaassa on varausohjeet ja yhteystiedot pajojen tuottajille.

Lappeenrannassa ja Imatralla Kulttuuripolku kattaa kaikki peruskoulun ikäluokat. 9. luokkien oppilaille tarjotaan lisäksi mahdollisuus tutustua paikalliseen kulttuuritoimintaan ja kulttuurilaitoksiin vapaa-ajallaan kulttuurikorteilla (kulttuuripassi tai K9-kortti riippuen kunnasta). Kulttuurikorttitoiminta on monissa

Kaakun kunnissa vakiintunut käytäntö ja luo hyvää pohjaa kulttuuripolkutyölle. Kulttuurikorteilla 9-luokkalaiset pääsevät maksutta tai alennuksella osallistumaan kulttuurilaitosten palvelutarjontaan. K9-kortti ja Kulttuuripassi jaetaan koululaisille syyslukukauden alussa. Kortti on henkilökohtainen ja se jaetaan koulukierroksilla suoraan käyttäjille. Kulttuurikortit ovat toiminnassa Haminassa, Imatralla, Kotkassa, Kouvolassa, Lappeenrannassa ja tänä vuonna ensi kertaa myös Pyhtäällä. Kotkassa, Haminassa ja Pyhtäällä on käytössään kuntien yhteinen kulttuuripassi, jonka avulla 9.luokkalaiset voivat päästä alennuksella tai maksutta kulttuurilaitoksiin ja kulttuuritapahtumiin yli kuntarajojen. Kortin käytön aktivointia on mietitty, sillä kortin mahdollisuuksia on hyödynnetty niukasti.

Kotkan kulttuuripolkupilotti käynnistettiin Haukkavuoren koulun kanssa syksyllä 2011 ja se jatkui kevääseen 2012. Pilotin jälkeen kokemukset kerättiin sekä koulupuolelta että kulttuurilaitoksilta. Palautteen pohjalta toimintaa arvioidaan ja päättäjille tehdään esitys Kulttuuripolkutoiminnan käynnistämisestä kaikille Kotkan koululaisille lukuvuodesta 2014-2015 alkaen. Pyhtäällä ryhdyttiin niin ikään toteuttamaan kulttuuripolun käyttöönottoa lukuvuonna 2012–2013 pilottihankkeena. Kulttuuripolku tulee kattamaan Pyhtäällä koko peruskouluajan ja sen integroiminen opetukseen toteutetaan kulttuuritoimen ja opetustoimen välisenä yhteistyönä. Myös Hamina aloitti kulttuuripolkumallin suunnittelun. Tavoitteena on pilotoida kulttuuripolkumalli vuoden 2013 aikana. Kouvolassa kulttuuripolku avattiin keväällä 2011 ja vuonna 2012 ohjelma laajeni kaikkiin ikäluokkiin. Toteutusta on haitannut supistuvat resurssit, mutta kokonaisuus saadaan toteutettua ensimmäistä kertaa kokonaan lukuvuoden 2012-2013 aikana. Polkua toteutetaan eri toimijoiden laajana yhteistyönä.

Lasten kulttuurikeskus LAKU tarjoaa Puuhapajat -työpajatoimintaa Kotkan seudun päiväkodeille. Päiväkodit voivat tilata Lasten Kulttuurikeskuksesta työpajavetäjän materiaaleineen päiväkotiin. Näin mahdollistetaan taidekasvatuksen vieminen myös niihin päiväkoteihin, joilla on hankaluuksia lähteä pitkien välimatkojen takaa itse taidekasvatukseen ja kulttuurin pariin. Puuhapajat ovat pääasiassa kädentaitopainotteisia, mutta tarjolla on myös improvisaatioteatteria ja animaatiotyöpajoja. Puuhapajoja tarjotaan lauantaisin joulukuussa 2012 myös lapsiperheille Kauppakeskus Pasaatissa, Lasten Kulttuurikeskuksen Laku-Paikassa. Lasten kulttuurikeskuksesta voi tilata lainaksi myös Muotoilijan aarrearkkia päiväkoteihin, esiopetusryhmiin ja alakouluille, aarrearkun myötä muotoilukasvatus tuodaan osaksi varhaiskasvatusta. Muotoilijan aarrearkku-hankkeen takana ovat vuoden 2012 World Design Capital -kaupungit Helsinki, Espoo, Vantaa, Kauniainen ja Lahti, jotka toteuttivat hankkeen yhdessä. Muotoilijan aarrearkku sisältää opettajille suunnatun menetelmäoppaan ja materiaaleja. Opetussuunnitelmaa tukeva sisältö innostaa lasta leikin, tarinoiden ja oman tekemisen kautta tutkimaan omaa ympäristöä muotoilun näkökulmasta. World Design Capital -kaupungeissa aarrearkku jaettiin jokaiseen esikouluun, Taikalamppuyhteistyön myötä Vantaa lähetti Kotkan Lasten kulttuurikeskukseen oman aarrearkun.

Taidekoppa-kulttuuritarjotin on ollut Kymenlaakson päiväkotiryhmien käytössä vuodesta 2010. Taidekoppa-tarjottimelle on koottu päiväkotii-ikäisille sopivaa ohjelmaa. Ohjelman toteutuksesta vastaa kymenlaaksolaiset taiteilijat ja kulttuuritoimijat. Taidekoppa sisältää kaikkea kivaa aina kädentaidoista sirkuksen välinekokeiluihin. Taidekopasta voi tilata työpajoja, esityksiä tai ohjelmaa suoraan päiväkoteihin, kulttuuri tulee näin lasten luo ja lapset saavat nauttia kulttuurista tutussa ja turvallisessa ympäristössä.

Lasten ja nuorten kuuleminen heitä koskevissa asioissa ja vuorovaikutus päättäjiin vahvistaa lastenkulttuurityön asemaa ja arvostusta kuntaorganisaatioissa, matkailussa ja liiketoiminnassa. Lasten kuuleminen toteutui vuosittain järjestettävässä Hiekkalinnan arkkitehtuuri- ja ympäristökasvatusprojektissa. Lastenkulttuurikeskus Metku ja Lappeenrannan kaupunkiyhtiö Wirma toteuttivat Lappeenrannan Hiekkalinnan arkkitehtuuri- ja ympäristökasvatusprojektin. Teema työskentelyyn valittiin lasten antamien ideoiden pohjalta. Teemaideoita kerättiin erilaisissa tapahtumissa, Metkun Facebook-sivulla ja maakuntakirjaston lasten osastolla. Ryhmät tapasivat neljän koulutuksen yhteydessä. Projektiin liittyvissä taidekasvatuskoulutuksissa TeM Satu Musakka ohjeisti ryhmiä ja heidän opettajiaan kierrätysmateriaalien käytössä ja hiekan veistossa. Ryhmät tekivät pienoismalleja, piirustuksia, reliefejä, eläinhahmoja ja kirjoittavat tarinoita annetun teeman pohjalta. Työt koottiin Willimiehenranta-näyttelyyn hiekkalinnalle kesäksi 2012. Willimiehenranta-teemaan päädyttiin yhdessä lasten ja kaupungin matkailun edustajien kanssa, koska lasten työt tukivat kaupungissa kesällä 2012 järjestettyjä Loma-asuntomessuja. Hiekkalinnan teeman (Willmanstrand) toivottiin osaltaan edistävän kaupungin ja alueen tunnettavuutta loma-asuntomessuilla vierailevien ulkopaikkakuntalaisten keskuudessa. Hiekkalinnalla oli suunnittelemassa kymmenen koululaisryhmään Lappeenrannasta ja Taipalsaarelta.

Kotkassa vietettiin 2012 lastenkulttuurin 30-vuotisjuhlaa. Juhlavuotta vietettiin koko vuoden 2012 ajan ja vuoden tarkoitus oli juhlistaa lastenkulttuuria tämän päivän Kymenlaaksossa. Juhlavuoden kunniaksi Kotkan Lasten Kulttuurikeskus tilasi Piipa Toivoselta Puistopäivä-näyttelyn, joka oli nähtävillä koko heinäkuun Toivo Pekkasen koulun tiloissa arkisin sekä Lasten Meripäiväviikonloppuna. Puistopäivä näyttely on leikittävä pahvista rakennettu näyttely. Meripäivillä näyttelyyn sisältyi myös kädentaitojen työpajoja. Näyttelyä on jatkossa mahdollista vuokrata Lasten kulttuurikeskuksesta. Kymenlaakson muissa kunnissa näyttely kiertää maksutta vuoden 2012 ja 2013 aikana. Vuoden 2012 aikana näyttely ehti olla esillä Kotkan lisäksi Kouvolassa ja Virolahdella. Molemmissa kunnissa näyttelyn yhteydessä tarjottiin myös Piipa Toivosen vetämää työpajatoimintaa päiväkotij- ja kouluryhmille.

3.5. Kulttuuriperintökasvatus

Kulttuuriperintökasvatus on esillä Kaakon lasten ja nuorten kulttuuriverkoston toiminnassa lähes aina. Se sisältyy Kulttuuripolkuun, tapahtumiin ja työpajatoimintaan. Erityisesti Imatralla kulttuurikasvatusohjelma Kulttuuripolun profiili on kaupungin kulttuuriperinnössä. Imatralla kulttuuripolkuun sisältyi työpajatyyppejä oppimistehtäviä Teollisuustyöväen asuntomuseolla, tutustumisia kaupungin museoihin ja Kruununpuiston alueeseen. Imatran lisäksi varsinkin Kaakon pienemmissä kunnissa huomioitiin vuoden aikana kotiseutu ja kulttuuriperintö eri juhlapäivien yhteydessä. Iitin kotiseutumuseolle on suunniteltu myös museopolku, jossa alakoululaiset tutustuvat liittiläiseen kulttuuriperintöön, polku toteutettiin ensi kertaa toukokuussa 2012 ja on tarkoitus toteuttaa tulevinakin vuosina. Myös maakuntien lastenkulttuuriviikolla järjestettävä ohjelma piti sisällään tänäkin vuonna paikallista kulttuuriperintöä. Esim. Virolahden ja Miehikkälän 3.luokkalaiset kävivät tutustumassa vanhoihin perinnekäsityötaitoihin Miehikkälän käsityöläisten opastuksella. Lisäksi kulttuuriperintökasvatus sisältyi moniin kulttuuriviikkojen esityksiin. Kymenlaakson lasten kulttuuriviikoilla mm. Kalevalaa käsiteltiin niin tanssin, teatterin kuin näyttelytoiminnankin muodossa.

Lasten valitsema teema vuoden 2012 Hiekkalinnalle toi esiin Willmanstrandin eli Willimiehenrannan kulttuurihistoriaa aina 1600-luvusta lähtien. Ryhmät tutustuivat kaupungin vanhoihin karttoihin, asiakirjoihin ja kertomuksiin kaupungin arkistossa ja tutustuivat kaupungin nimen kautta sen perustajaan Kuningatar Kristiinaan.

Parikkalassa ja Lemillä koululaiset osallistuivat Veteraanipäivän tilaisuuksiin 27.4. Lemillä oli kulttuuriperinnön maisemanhoitotalkoot kouluilla ja eri kyläalueilla 11.-12.5, esikoululaisten kotiseutumuseopäivä keväällä ja 5. luokkien syksyllä. Virolahdella järjestettiin Virolahti -viikolla perinnepäivä, jossa lapsille oli oma käsityöpaja Virolahden kotiseutumuseolla. Miehikkälän Pelimannipäivien yhteydessä järjestettiin taideleiri ja kansanmusiikkiaiheisia kursseja lapsille ja nuorille.

Karjalaiseen kulttuuriperintöön on aina kuulunut laulu ja yhdessä soittaminen. Metkun maakunnallinen lasten ja nuorten kuoro toiminnan kehittäminen Kuorojuttu edistää alueelle ominaisten karjalaisten laulujen, yhteislaulun ja yhteisöllisyyden perinnettä. Musiikin tohtori Sari Kaasinen toimii projektin taiteellisena johtajana. Kuorojutussa tutustuttiin perinteisiin lastenlauluihin. Etelä-Karjalan lastenkulttuurikeskus Metkun ala- ja yläkouluilla organisoimat Metku-kuorot tuottivat taiteellisen johtajansa Sari Kaasisen kanssa Metkuillaan-levyn. Levy sisältää tuttuja lastenlauluja, joita Metku-kuorot ovat laulaneet perustamisvuodestaan 2009 alkaen, ja Sari Kaasisen säveltämiä ja sanoittamia kappaleita. Levyn julkistamistilaisuus järjestettiin Lappeenrannan kaupungintalolla 13.2.2012. Paikalla oli lapsia, kaupunginjohtaja Kimmo Jarva, kaupungin päättäjiä ja mediaa.

Vuonna 2012 Kouvolan kulttuuripalveluiden teemana on ollut kulttuuriperintö. Teema on näkynyt ohjelmassa pitkin vuotta, muun muassa espanjalaistaiteilijoiden mittavassa Kalevala Granaina –näyttelyssä ja sen yhteydessä toteutetuissa esityksissä. Perheille suunnatussa Verlan Aika –tapahtumassa pyrittiin kertomaan alueen rikkaasta muinaiskulttuurista.

Joulukuussa Kotkassa järjestetään vuosittain Toivo Tontun tonttukoulu, joka tarjoaa lapsille mahdollisuuden tutustua jouluperinteisiin työpajojen ja leikkihetken avulla. 2012 tonttukoulun työpajat sisälsivät joululahjan ja joulukoristeiden tekoa, hiljentymistä ja joulupiparkakkujen valmistamista. Tonttukoulu toteutettiin ensimmäistä kertaa myös Haminassa. Lisäksi kaupungin museot toteuttavat Haminassa aktiivisesti lapsille suunnattuja perinnetyöpajoja eri teemaviikoilla.

Kotkan Lasten kulttuurikeskus muutti keväällä 2012 uusiin tiloihin. Uusissa tiloissa on Tove Janssonin vuonna 1949 maalaama suuri satuseinä, jossa mm. muumeista tutut hahmot seikkailevat. Lasten kulttuurikeskus ja Kotkan kaupunginteatteri ovat toteuttaneet yhteistyössä Kuka lohduttaisi Nytytiä -satutuokioita päiväkotiryhmille lokakuusta 2012 alkaen. Tavoitteena on, että satutuokioista tulee Lasten kulttuurikeskuksen pysyvää ohjelmistoa.

4. Yhteistyöverkostot

Kaakon lasten ja nuorten kulttuuriverkosto Kaakon toiminta rakentuu moniammatillisten verkostojen yhteistyölle. Taidelaitokset, kuntien eri hallintokunnat, alueen eri asteen koulutusyksiköt, taiteen perusopetuksen yksiköt, ammattitaiteilijat sekä kolmannen sektorin lastenkulttuuritoimijat sitoutuvat lastenkulttuurin edistämiseksi tehtävään työhön. Kaakon verkostojen kautta eri organisaatioiden ja

toimijoiden osaaminen ja asiantuntemus saadaan paikallisesti ja alueellisesti laajemman kohderyhmän käyttöön. Kaakun verkostojen tuella verkoston osajien keskinäiset toimintamallit vakiintuvat osaksi verkoston ja toimijoiden itsensä perustoimintaa. Toimijoita aktivoidaan yhteistyön lisäksi myös omaehtoiseen lastenkulttuurin tuottamiseen ja rahoituksen hakemiseen.

Kaakon lasten ja nuorten kulttuuriverkosto Kaakku tekee valtakunnallisesti yhteistyötä kaikkien Taikalamppu-verkoston jäsenten kanssa. Festivaalitoimintaa kehitetään yhdessä Hämeenlinnan lasten ja nuorten kulttuurikeskus ARXin kanssa, monikulttuurisen lastenkulttuuritarjonnan malleja kehitetään yhdessä Vantaan kaupungin kulttuuripalveluiden kanssa ja kulttuuriperintökasvatuksen malleja ja toimintaa kehitetään yhdessä Pohjanmaan lastenkulttuuriverkosto BARKin kanssa. Lisäksi Kaakun yhteistyökumppaneina ovat vuonna 2012 olleet mm. Konserttikeskus, Sarjakuvakeskus, Suomen Kansallisooppera ja Suomen Kansallisteatteri lukuisten muiden teattereiden kanssa.

Kaakku hyödyntää kansainvälisessä yhteistyössä jo olemassa olevia verkostoja. Mm. Etelä-Karjalan kunnilla on vahvat kontaktit Venäjälle ja näitä kontakteja käytetään myös Lastenkulttuurikeskus Metkun kulttuurivaihdossa. Imatra-Svetogorsk -kaksoiskaupunkiyhteistyöllä on pitkät perinteet, kuten myös Lappeenrannan ja Viipurin naapurikaupunkiyhteistyöllä. Lappeenrannan, Imatran, Viipurin ja Svetogorskin yhteistyötä edistetään kaupunkien yhteisillä Kulttuurisilta – ja Cross Border City -hankkeilla.

Myös kuntien ystävyyskaupunkitoiminnan kautta ylläpidetään kansainvälisiä kontakteja. Kotkan Lasten kulttuurikeskus kutsui lapsista koostuvan tanssiryhmän Venäjän Kronstadtista esiintymään Lasten Meripäivillä heinäkuussa 2012. Suomi-Venäjä -seura on mukana Metkun yhteistyössä, samoin kuin Itä-Suomen suomalais-venäläinen koulu, jonka Lappeenrannan ja Imatran toimipisteillä on vahvat kulttuuriset yhteydet Pietariin ja Viipuriin.

Kaakku tekee yhteistyötä myös Kaakkois-Suomen taidetoimikunnan kanssa, jolla on laajat kansainväliset suhteet, joita verkosto voi hyödyntää toimikunnan kanssa tehtävän yhteistyön kautta. Kansainvälinen yhteistyö pyrkii ennen kaikkea edistämään suvaitsevaisuutta, ja tutustuttamaan lapset ja nuoret rajan molemmin puolin toistensa arkeen, elämäntapoihin ja kulttuuriin. Kansainvälistä toimintaa toteutettiin myös Mustan ja Valkoisen teatterifestivaalin ja Kielitivolin kanssa tehdyn yhteistyön kautta.

5. Tiedotus ja markkinointi

Kaakon lasten ja nuorten kulttuuriverkoston toiminnasta tiedottiin pääasiassa sähköisesti www.lastenmetku.fi ja www.lakupaiikka.fi sekä kuntien omien verkkosivujen ja Facebookin kautta. Verkosto käytti hyväksi valtakunnallisen Taikalamppu-verkoston tiedotuskanavia ja esitemateriaaleja. Lisäksi suurempien tapahtumien ohjelmasta tiedottiin esitteiden, lehti- ja radiomainosten ja julisteiden avulla.

Etelä-Karjalassa Metkun ja Taikalampun toiminnasta tiedotettiin keväällä ja syksyllä 2012 Metkun ja Taikalampun yleisesitteillä, sekä kuntakohtaisilla "Metku tiedottaa" – lehtisillä (1/12, 8/12). Lisäksi tiedotettiin kulttuuripolun lukukausittaisilla Opettajan

oppailla (1/12, 8/12) Metkat-lastenkulttuuriviikkojen esitteellä (9/12), Metkat-viikkojen tapahtumajulisteilla (11/12) ja lukuisilla kuukausittaisilla lehti-ilmoituksilla ja media- ja lehdistötiedotuksilla sekä lehtiartikkeleilla.

Lappeenrannassa jaetaan kulttuurikasvatusohjelma Kulttuuripolun Opettajan opas lukukausittain kaikille peruskoulun opettajille sekä sähköisenä että kirjepostissa. Opettajan opas päivitetään opettajien tarpeisiin kaski kertaa vuodessa. Oppaassa kerrotaan kulttuurikasvatusohjelman sisältö ja opastetaan taidepajojen integraatiossa opetettaviin aineisiin, sekä esitellään jokaiselle ikäluokalle tarjottava pajavierailu, sen sisältö, aika, paikka ja yhteystiedot.

Kymenlaakson kunnissa jaettiin tapahtumien, seminaarien, kokousten ja toimintojen yhteydessä Koppa-verkoston omaa esitettä. Jokaisella Kymenlaakson kunnalla on myös Taikalamppu-Roll up, joka oli esillä kaikissa Taikalamppu-toimintaan liittyvissä tilaisuuksissa. Kymenlaaksossa kuntien yhteismainontaa hyödynnettiin julisteiden ja esitteiden muodossa mm. maakunnallisten kulttuuriviikkojen yhteydessä. Nuorten Aika! -viikoista tiedotettiin yhteisellä tapahtumajulisteella ja keväällä 2012 jaettiin Lasten Kulttuuriviikkojen esite neljättä kertaa koko Kymenlaaksoon. Sekä Kymenlaakson Lasten Kulttuuriviikkojen että Metkat-viikkojen esitejako toteutettiin pääasiassa koulujen ja päiväkotien kautta, mutta esite oli jaossa myös julkisilla paikoilla. Tiedotuskanava on todettu toimivaksi ja reppupostin kulkevan myös lasten vanhemmille.

6. Talous

Vuonna 2012 Etelä-Karjalan kuntien omarahoitusosuus Metkussa oli 110 000 euroa ja saatu valtion avustus 77 222 euroa. Vuoden 2012 Metkun toimintasuunnitelmasta sovittiin hakemuksessa esitetyn talousarvion ja vuoden 2012 alussa saadun opetus- ja kulttuuriministeriön avustuksen mukaisesti. Vuoden 2012 määrärahoihin sopeutettu toimintasuunnitelma esiteltiin Metkun verkostoryhmälle maaliskuussa. Kunkin kunnan omarahoitus ja valtionosuus käytettiin yhteisesti katettavien menojen (10 000 euroa) jälkeen vain kunnan tilaamiin ja toteuttamiin lastenkulttuuripalveluihin. Toimintakertomuksen liitteenä on arvio vuoden 2012 talouden toteutumasta.

Kymenlaakson kuntien omarahoitusosuus vuonna 2012 oli 137 000 euroa ja saatu valtionavustus 77 222 euroa. Koppa käytti Taikalampputoiminnan hallintoon 66 000 euroa ja loppu avustus jaettiin kunnille prosentiosuuksien mukaisesti. Kunnat käyttivät ilmoittamansa omarahoitusosuuden verkoston kehittämistehtävien toteuttamiseen ja raportoivat siitä verkostolle vuoden 2012 lopussa. Toimintakertomuksen liitteenä on alustava vuoden 2012 talouden toteutuma. Kymenlaakson hallinnon kulujen suuri kasvu ja sen myötä tapahtunut kuntien avustussummien pieneneminen vuonna 2012 johtui monesta tekijästä. Siihen vaikuttivat mm. palkkakustannusten nousu toisen projektityöntekijän pitkän sairausloman vuoksi, OKM:n avustussumman pieneneminen arviointiin varatun rahan vuoksi sekä Kaakun nauttiman avustuksen jakaminen 50 % - 50%, eikä omarahoitusosuuden suhteessa Kopan ja Metkun välillä. Esim. Pyhtään kunta paikkasi avustuksen pienenemistä kasvattamalla kunnan omarahoitusosuutta huomattavasti.

Kaakon lasten ja nuorten kulttuuriverkosto Kaakun alustava taloustoteuma vuodelta 2012:

Tuotot	Kymenlaakso	Etelä-Karjala	Kaakku yhteensä:
Omarahoitus	117 250,00€	110 000,00€	227 250,00€
OKM-avustus	77 220,00€	77 220,00€	154 440,00€
Myyntituotot (lipputulot yms.)	3 440,00€	2 000,00€	5 440,00€
Muut tuotot (sponsorit, muut avustukset yms.)	1 530,00€	7 690,00€	9 220,00€
TUOTOT YHTEENSÄ:	199 440,00€	196 910,00€	396 350,00€
Kulut	Kymenlaakso	Etelä-Karjala	Kaakku yhteensä:
Henkilöstökulut	77 140,00€	72 790,00€	149 930,00€
Palvelujen ostot	109 000,00€	108 170,00€	217 170,00€
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	7 300,00€	14 760,00€	22 060,00€
Vuokrat	3 000,00€	240,00€	3 240,00€
Muut kulut	3 000,00€	950,00€	3 950,00€
KULUT YHTEENSÄ:	199 440,00€	196 910,00€	396 350,00€

7. Toiminnan arviointi ja kehittäminen

Taikalamppu-verkoston jäsenyyden myötä on keskitytty maakunnallisen verkoston luomiseen ja siihen mitä osaamme. Toimintaa arvioidaan mm. kävijämäärien, osallistujien palautteen ja asiakaskyselyjen avulla. Mittareina käytetään tapahtumien lukumääriä, osallistujamääriä ja ohjaustuntimääriä. Tarkemmat tilastot valmistuvat keväällä 2013. Lisäksi tapahtumien yhteydessä arvioidaan toimintaa ja tehdään kehittämissuunnitelmia työryhmien sisällä.

Taikalamppu-verkoston jäsenyyden myötä toimintaa arvioidaan ja kehitetään Kaakon lasten ja nuorten kulttuuriverkostolle annettujen kehittämistehtävien kautta. Nämä arviot ja kehittämisideat valmistuvat toimikauden 2009–13 päätyttyä.

Sekä Metku, että Kotkassa Laku keräävät tapahtumien ja toiminnan yhteydessä palautetta asiakkailta ja toimijoilta. Tämä palaute käsitellään ja sen mukaiset toimenpiteet tehdään ennen seuraava vastaavanlaista toimintaa. Palautetta kerätään myös suoraan asiakkailta sekä suullisesti, että esim. Facebook keskustelujen avulla.

Arvioinnista vastaa Kaakun johtoryhmä yhdessä työntekijöidensä kanssa. Kaakun verkostossa on perustettu oma arviointiryhmä ja sen tehtävänä on laatia Kaakulle arviointimalli ja alustaa laatutyön aloittamista. Arviointiryhmä on kokoontunut kerran vuoden 2011 aikana ja jatkaa työskentelyä. Arviointissa on odotettu valtakunnallisia linjauksia ja toimintasuosituksia.